

Sigursteinurin . . .

Framhald av 1. síðu.

at teir hövdu vunnid einum gomlum manni í Grottanegro eina sovordna neis; teir hövdu lokkað dóttur hansara at geva teimum ein ring við sigursteini í. Og so læðu teir so hjartaliga, og hann, ið ringin hevði, bað smátt í kroppin, ið býttur ikki var, at lata dóttirina fáa ringin; nei, hann skuldi ikki gera so; hann hevði fingið ringin á ein fingur, og har skuldi hann vera.

Nú Tummas hoyrir, hvat mýsnar siga, bønir hann tær at fylgja sær hagar, sum gandakallarnir búgva, og hjálpa sær at fáa ringin aftur. — »Og ikki skulu tit gera tað lónarleysar«, tekur hann aftur í orðið, »stórhundarð klyvjar av kjóti og annað slíkt av osti skal eg reida tykkum til garðs, so tit og knapt, eg havi fingið ringin«.

Nú mýsnar hoyra um hesa stór-fingnu lön, eru tær til dystin fús beinan vegin, leypa til kongin at biðja um loyvi og so avstað. »Eg skal ganga fyrri öll trý«, sigur Tummas, stungur hvørja mýsina í sín stúkuermuna og leggur ein klínning av gamatál uppi undir hondina hvørjumegin, so tær kundu eta sær mettuna, tá ið tær vildu.

Tey ganga bæði langt og leingi, eina brekkuna upp og aðra niður í vikuvís. So koma tey inn í ein tjúkan víðaskóg. Tá biðja mýsnar Tummas steðga. Nú skalt tú krógva teg her, meðan vit sníkja okkum inn í borgina hjá gandaköllunum. So fara mýsnar víðari, og tá tær koma út í skógjadrin, liggur tann glæsiliga borgin fyrri teimum og skín sum eitt gullfjall. Alt gongur, væl, tær sleppa ósæddar inn í svönskemmuna og fjala seg í hövda-lagkrókinum hjá tí gandakallinum, ið ringin hevur. So seta tær seg at biðja, til náttin kemur.

Nakað úti á kvöðinum kemur gandakallurin at leggja seg, men mýsnar siggja, at hann tekur ikki ringin av. Hvat var nú at gera? »Tað eru ráð móti öllum óráðum«, heldur onnur mýsin, »latum okkum nú biðja, til hann sovnar; eg eri so vælt tent, so skal eg fara og gnaga hann eitt sindur í fingurin, so mátti hann drúgvast koyrt ringin av.« Tað heldur hin mýsin við. — »Og eg eri skrevlongri enn tú«, sigur hon, »leggur hann ringin frá sær, so skal eg leypa avstað við honum.« Nú rýtur gandakallurin. Men hvat? Hann hevur hondina undir hövðinum, tað eru ikki vegir til at sleppa at ringinum. Tær finna upp á ráð, onnur fer fram, stungur halan niður í eitt ólkrú, á borðinum stendur, og rennir hann upp í nýsina á honum. Jú, tað eydnast, hann fer at njósa, slær hönuna frá sær, og hon verður liggjandi á dýnum. So gnagar onnur hann í fingurin, og hann heldur tað vera ringin, ið maltar seg, tekur hann av og leggur hann á borðið. Tá var hin skrevlanga mýsin ikki sein at leypa avstað við honum og hin henni á baki aftur til Tummas.

Nú var frøi á tí gamla; tað fyrsta hann gjörði, var at ynskja seg ungan

aftur, tað næsta at hann bað ringin gera gandakallarnar til asnar. So legði hann tiggir á tey og reiddi alt kjótið og allan ostin, ið mýsnar skuldu hava í lön, heim til kong teirra, takkaði so mirðiliga fyrri hjálpinu, reið so upp á eitt høgt fjall og stoytti bæði asnini oman. Hetta var endin á gandaköllunum.

So fór Tummas aftur til Grottanegro. Og av tí hann var nógv vakrari enn áður, og borgin, hann fekk sær, nógv vakrari enn hin fyrri, kom kongur so geiðbeintur aftur og beyð honum dóttirina. Síðani hevði hann jól og góðar dagar alla ævi sína. — Men ringurin fór ikki av aftur fingrinum á honum.

Heðin Brú.

kvinnan

Glæsiliga fagnaðar.

— Her í Amerika vil val Hedtofts av tveimum kvinnum í ríkisstjórnina verða glar fyrri dansk-amerikanararnar. Vit vilja kenna tað frá öllum kvinnufelagnum, at vit koma frá einum landi, hvørs kvinnur verða hildnar fyrri at vera so týðandi, at ein nýggj stjórn ikki ivast í at taka tær av teimum við og hava uppskot um eina triðju, nevniliga Edel Saunte sum ráðharra fyrri lögregluni. —

Hetta er tikið úr blaðnum »Nordlyset«, har blaðstjórin Gunhild Gausing skriver drúga fagnaðargrein til Bodil Koch og Lis Groes. — Við at taka hesar báðar kvinnurnar upp stjórnina hevur javnaðarflokkurin enn einaferð vist og prógvað sína víðurkenning av virki og arbeiði kvinnanna, skriver »Nordlyset«. Javnaðarflokkurin var fyrsti danski flokkur, ið tók kvinnu í stjórnina — kenslómálaráðharran Ninu Bang fyrri 30 árum síðani. Javnaðarflokkurin danski var heimsins fyrsti flokkur, ið tók verksmíðjuarbeidara sum ráðharra fyrri kvinnuna og heima-anna áhugarmálum — Fanny Jensen. Teir settu okkara fyrsta kvinnuliga sendinann, Bodil Begstrup í Íslandi og góvu teim grønlandsku kvinnunum valrætt. Teir hava nú,

og eg trúgvi sum teir fyrstu í heiminum — sett 2 kvinnur í somu stjórn. Vit her yviri í Ameriku ynskja hjartaliga til lukku.

Jólaorðabókin

Jól:

Um leið ár 350 avgjördu menn, at háttarhaldingin av føðing Krists skuldi fara fram á sama degi, sum hini heidnu jólini vörðu hildin — tann 25. desember. Hin upprunligi týðningurin av orðinum er ívasamur. Aftanfyrri tað kristna jólahaldið goyma seg í flestu londum heidur síðir, ið týðiliga vísa aftur á söllestir heidur forfedra okkara.

Jólabispur:

Navnið á einum gomlum spæli, ið spælt varð í teim gomlu jólastovnum.

Jólabók:

Serligt slag av kókum ella breyði. Slögin vóru ymisk, summi líktust djórnum, summi sólini o. s. fr. Hevði stóran týðning t. d. í Danmörk áður í tíðini. Ofta skuldi jólabókum goymast og so etast, tá ið várað varð ella skuldi hon blandast uppi sæðið.

Jólamerkið:

Merkið, ið vanligu kostar eini tvey oyru og verður sett undan jólam á öllum posthúsum. Maðurin, ið fann uppi hetta, var postmeisterin Einar Holbøll, ið doyði í 1927. Arliga koma inn einar 70.000 kr. Penningurin er nýttur til at byggja eitt jólamerki-sanatorium við Kolding, ið er givið til »Nationalforeningen til tuberkulose bekæmpelse«. Sanatorið hevur rúm til 185 børn. Afturat hevur jólamerki-nevndin raksturinn av 7 jólamerki-heimum í sínum londum (Mörk, Jueland, Svendborg, Linderstvedt, Kallund, Holbro og Østede). Hesi heim taka imót veikum, brekaðum börnum, ið hava kroniskar og smittusammar sjúkur. Fleiri lond hava nú tikið eftir hesi vóru huganini.

Í Føroyum hava vit barnahjálparmerkið, ið verður rættiliga nógv selt undan jólam. Síðan í farandi árinum hevur givið um leið 10.000 kr. Tann innkomni penningurin verður latin sum beinleiðis stuðul til treingjandi børn. Í ár kundi nevndin lata: 15.650 kr.

Jólanissa:

Ikki ólík váttruni í okkara fólkatrúgv. Oftast ein lítill gráklæddur maður við reyðari hágu, heldur til í fjósum og hólum. Er góð við húsfólkið, arbeiðir dugliga um náttina, gevur neytunum, ber inn

korn o. s. fr. Krevur góðan mat afturfyrri, helst korn. Í okkara dögum hevur nissan fingið serligt samband við jólini og verður ofta avmyndað í jólablómum, á jólakortum o. a. Hendið uppfatan av jólanissuni er eyðsæð ávirkað av teim týsku st. Nicolaus-síðunum.

Jólaskeið:

Fleingja, ið børn verða hóttáð við um jóltíðir, um tey ikki akta væl.

Jólasól:

Fyrsti nýmáni eftir jól.

Jólastova:

Leikur og gaman, ið børn hildu í gomlum dögum. Hetta fór fram 2. jóladag og so fylgjandi jóladagar. Ungfólkið tyrptist saman í ymiskum húsum, har so hesin leikur fór fram. Um hetta hevur Ludvig Holberg skrivað: »Julestuen«.

Jólatræ:

Jólatræið er ikki so gamalt. Aftaná ár 1600 fór tað so smátt at eta seg norður úr heimlandi sínum Elsass í Fraklandi. Fyrst til Týsklands, har tað gjörðist heilt vanligt í 18. öld. Til Danmárk kom tað stutt eftir 1800, og so uppfatur seinni er tað komið til Føroyar. Sum skagartræ komi grantræið til Danmárk um leið ár 1750.

Jólaoyggin:

Christmas Island. 1) Eldoyggj í indiska havinum sunnanfyri Javu og hevur til bretska krúnjálalandsið Singapore. 155 kr. km. 866 íbúgvar. 2) Stórsta ring-koraloyggin í Kyrrahavinum. Umhvørvið 170 km. 602 kv. km. 42 íbúgvar.

Marshall og Tjaldur

Í yvirliði 14. sept. um tær fyrirtøkur, ið hövdu fingið Marchallpening stóð, minnst meg rætt, Skipafelagið Føroyar við einari millión.

Hann spyr, ið einki veit, var tað ikki so, at hesin peningur bert skuldi latast undir treytum, at Føroya löging skuldi hava rimiligt av partabróvum afturfyrri?

Hvussu er?

Statens præmieobligationslån af 1948.

11te trækning.

Følgende præmier på 200.000 kr. til 500 kr. incl. er udtrukket:

200.000 kr.: serie nr. 332 løbe-nr. 1784				50.000 kr.: serie nr. 403 løbe-nr. 378			
100.000 kr.: serie nr. 321 løbe-nr. 771				serie nr. 639 løbe-nr. 1001			
serie nr. 638 løbe-nr. 1678				serie nr. 873 løbe-nr. 154			
25.000 kr.:	serie løbe-nr.	serie løbe-nr.	serie løbe-nr.	serie løbe-nr.	serie løbe-nr.	serie løbe-nr.	serie løbe-nr.
	60 1757	519 993	671 460	756 1697	808 577	845 1280	1000 38
	221 1978	644 182	709 188				
10.000 kr.:	143 533	351 649	448 1722	643 1432	811 623	878 754	906 571
	231 1620	452 1010	628 1735	781 613	832 191	901 1240	949 611
	318 1369						
5.000 kr.:	41 1763	116 1051	381 611	523 647	606 1898	860 1436	943 782
	49 1569	115 1763	391 595	540 1516	755 34	873 260	982 219
	83 1128	164 1671	494 572	553 1190	845 962	910 1547	988 1718
	101 1748	254 1088	504 1026	586 1711			
1.000 kr.:	125 333	228 1397	340 1926	486 458	608 219	771 498	868 1752
	133 97	240 1381	348 1150	487 562	633 1438	779 496	874 948
serie løbe-nr.	134 808	253 737	358 395	502 1946	641 117	786 355	881 1945
7 1367	159 1943	254 792	369 1419	516 25	655 1404	798 513	900 1455
48 1133	161 1404	272 1766	377 1938	541 728	661 537	824 412	912 999
52 1714	162 1027	282 1603	379 886	546 442	664 795	825 262	926 287
61 1500	172 1790	303 165	384 170	568 328	708 328	843 1050	948 280
66 1246	174 1369	304 736	384 1986	560 1835	712 1126	843 1495	964 29
75 1321	185 829	309 1526	397 493	562 1896	715 967	851 306	969 138
79 1292	188 304	312 1630	409 553	569 626	717 537	856 26	994 1226
90 1701	204 17	321 125	409 578	569 996	725 1932	858 53	995 163
92 1550	214 1858	333 1239	467 1276	569 1447	730 498	861 346	998 108
97 1677	217 140	336 1896	472 416	585 1846	732 706	861 1870	
500 kr.:	93 1096	172 1748	284 852	443 1485	615 1574	706 1787	838 1595
	104 1852	181 248	287 1344	452 974	616 226	711 1806	841 45
serie løbe-nr.	106 1179	188 1869	298 269	466 409	617 1074	714 160	846 413
12 167	122 174	199 1728	298 139	475 1644	624 75	718 1509	867 872
24 167	134 274	200 123	300 797	496 106	625 1208	732 221	876 236
35 1707	136 1930	209 1531	317 771	499 282	636 972	732 953	879 1917
43 1927	150 1236	215 541	329 1001	501 384	641 568	773 1862	923 1616
45 755	150 1426	221 207	333 1152	506 1634	644 122	777 341	928 1513
57 362	157 1292	251 1747	350 524	516 1051	645 743	780 792	937 917
61 1852	158 938	252 898	358 1097	548 791	667 692	786 1656	
72 1251	165 1442	275 476	371 1564	548 1408	681 43	808 43	968 134
86 709	167 1240	278 1041	379 1407	573 1386	681 1890	811 581	999 168
90 519	171 1270	283 30	414 108	588 1846	685 1094	815 1146	